

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 Iulie, 2026

Probă scrisă
FILOSOFIE ȘI LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Citiți cu atenție următoarele texte:

Cum va izbuti omul să se vadă așa cum l-a format natura, cu toate schimbările pe care le-a suferit alcătuirea lui originară, datorită succesiunii timpului și a bunurilor, și cum va putea să deosebească ceea ce aparține fondului său propriu, de ceea ce au adăugat ori au schimbat la starea lui primitivă împrejurările și progresele sale?(...) Lăsând deoparte toate cărțile științifice care nu ne învață decât să vedem oamenii cum s-au făcut ei înșiși și cugetând asupra primelor și celor mai simple activități ale sufletului omenesc, cred că disting două principii anterioare rațiunii: unul care ne face să fim puternic interesați de bunăstarea și conservarea noastră și altul care ne inspiră o repulsie naturală în fața pieirii sau suferințelor oricărei ființe simțitoare și, în primul rând, a semenilor noștri.

(Jean - Jacques Rousseau, *Discurs asupra inegalității dintre oameni*)

Totodată este clar că omul este o ființă mai socială decât orice albină și orice ființă gregară; căci natura nu creează nimic fără scop, însă grai are numai omul dintre toate vietățile. (...) Comunitatea unor ființe cu asemenea însușiri creează statul și familia. (...) Așadar, din natură, există în toți instinctul pentru o asemenea comunitate. (...) Căci după cum omul în perfecțiunea sa este cea mai nobilă dintre ființe, tot așa, lipsit de lege și dreptate, este cea mai rea din toate.

(Aristotel, *Politica*)

Pornind de la textele date:

1. Precizați înțelesul conceptului de *natură umană* din perspectiva fiecăruia dintre cele două texte.
6 puncte
2. Analizați, în aproximativ două pagini, concepțiile filosofice evidențiate în cele două texte.
12 puncte
3. Prezentați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între conceptele de *stat* și *ființă socială*.
6 puncte
4. Argumentați un punct de vedere referitor la relevanța concepției lui Rousseau, în contextul societății contemporane.
6 puncte

B.

1. Fie un mod silogistic valid din figura 2, cu premisa minoră negativă și premisa majoră afirmativă.
 - a. Scrieți schema de inferență corespunzătoare unui silogism valid având caracteristicile enunțate.
6 puncte
 - b. Construiți, în limbaj natural, un silogism corespunzător schemei de inferență elaborate la punctul a.
6 puncte
 - c. Verificați explicit (prin orice metodă de verificare a validității silogismelor) validitatea silogismului construit.
6 puncte
2. Se dă următorul argument:

Dacă sunt solicitat să realizez diferite activități, înseamnă că sunt competent și talentat. Prin urmare, dacă nu sunt solicitat să realizez diferite activități, atunci sunt competent, dar nu sunt talentat.

 - a. Transcrieți argumentul dat în limbaj formal.
5 puncte
 - b. Verificați explicit (prin orice metodă de verificare a validității argumentelor cu propoziții compuse) validitatea argumentului dat și precizați dacă este sau nu este argument valid.
7 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Următoarea secvență face parte din programa școlară de filosofie de tip B.

<i>Competențe specifice</i>	<i>Conținuturi</i>
1.4. Identificarea unor concepte și categorii specifice teoriei cunoașterii 1.5. Compararea soluțiilor propuse de diferite concepții filosofice problemelor specifice cunoașterii umane 2.5. Caracterizarea premiselor presupuse de o poziție filosofică în gnoseologie	Cunoașterea - <i>Opinie și cunoaștere. Problema întemeierii cunoașterii.</i> - <i>Forme de cunoaștere și tipuri de adevăr.</i> - <i>Adevăr și eroare.</i> - <i>Limba și cunoaștere.</i>

(Programa școlară de filosofie, OMEC nr.5959/22.12.2006)

Proiectați, în format tabelar, conform structurii de mai jos, unitatea de învățare corespunzătoare acestei secvențe, pentru un buget total de timp de 4 ore. În cadrul tabelului veți delimita, cu o linie orizontală, spațiul corespunzător pentru elementele inserate la fiecare oră de curs, din totalul celor 4 ore alocate acestei unități de învățare:

Conținuturi	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
[se menționează detalieri de conținut care explicitează anumite parcursur]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară]	[adevate pentru formarea/dezvoltarea competențelor specifice]	[se precizează resurse de timp, materiale, forme de organizare a clasei]	[se menționează metodele, instrumentele sau modalitățile de evaluare utilizate]

B. Prezentați comparativ două metode complementare/ alternative de evaluare, având în vedere:

- menționarea a două metode complementare/ alternative de evaluare;
- descrierea specificului fiecăreia dintre cele două metode de evaluare;
- menționarea a două asemănări, respectiv două deosebiri dintre cele două metode de evaluare;
- precizarea a câte două avantaje ale utilizării fiecăreia dintre cele două metode în cadrul procesului de evaluare;
- exemplificarea modului în care una dintre competențele specifice din secvența dată la punctul A. poate fi evaluată prin intermediul fiecăreia dintre metodele complementare descrise.